

MAJ-001-001502

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

October / November – 2016

Hindi : Paper-V

(Compulsory)

(अप्सरा का शाप)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001502

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

- १ उपन्यासकार यशपाल के जीवन, व्यक्तित्व एवं कृतित्व का परिचय दीजिए । १४
अथवा
- १ 'अप्सरा का शाप' उपन्यास की कथावस्तु अपने शब्दों में लिखकर उसमें १४
निरूपित उद्देश्य पर प्रकाश डालिए ।
- २ उपन्यास कला के तत्वों के आधार पर 'अप्सरा का शाप' का मूल्यांकन कीजिए । १४
अथवा
- २ दुष्यंत का चरित्र-चित्रण कीजिए । १४
- ३ 'अप्सरा का शाप' में निरूपित नारी चेतना विषयक अपने विचार व्यक्त कीजिए । १४
अथवा
- ३ 'अप्सरा का शाप' उपन्यास में निरूपित समस्याओं पर प्रकाश डालिए । १४
- ४ 'अप्सरा का शाप' उपन्यास के आधार पर शकुन्तला का चरित्र-चित्रण कीजिए । १४
अथवा
- ४ 'अप्सरा का शाप' उपन्यास में इतिहास एवं कल्पना का सुभग समन्वय हुआ है, १४
सिद्ध कीजिए ।

- ૫ (અ) કલસી ંક વલષય પર નલબંધ લલલલલ : ૭
(૧) મેરા પ્રલય સાહલત્યકાર
(૨) ઢ્રષ્ટાચાર : શલષ્ટાચાર

- (બ) હલન્દી મેં અનુવાદ કીજલલ : ૭

જુદા જુદા રાષ્ટ્રોની માફક જુદા જુદા ધર્મો પણ હમણાં તો કસોટી પર ચડી રહ્યા છે. ઈશ્વરીય કૃપા અને પ્રકાશનું દાન કોઈ એક કોમ અથવા જાતિ માટે નથી. તે પ્રકાશ તો ભેદભાવ વગર પ્રભુના સઘળા સેવકો માટે છે, જેઓ તેના સમીપે રહેતા હોય. જે જાતિ તથા ધર્મ અન્યાય, અસત્ય અને પશુબળ ઉપર પોતાનું અસ્તિત્વ ટકાવી રાખવા માગે છે તેનું દુનિયામાંથી નામનિશાન ભૂંસાઈ જશે જ. ઈશ્વર પ્રકાશ છે, અંધકાર નથી; તે પ્રેમ છે ઘૃણા નથી; તે સત્ય છે અસત્ય નથી. ઈશ્વર એક જ મહાન છે. આપણે તો તેની ચરણરજ છીએ.

અથવા

- ગુજરાતી મેં અનુવાદ કીજલલ : ૭

જો ધીર હૈ, જો ઉદ્દેગ રહલત હૈ, વહી સંસાર મેં કુછ કર સકતે હૈં । જો લોહે કી ચાદર કી ઢાંતલ જરા મેં હી ગર્મ હો જાતે હૈં ંર જરા મેં હી ઠંડે પડ જાતે હૈં, ંનકે લલલ ક્યા હો સકતા હૈ । કહા ઢી ગયા હૈ ‘જો ગરજતે હૈં, બરસતે નહીં’ ધીર પુરુષ કા મન સમુદ્ર કે સમાન હોતા હૈ । વહ ગંઢીર ંર અથાહ હોતા હૈ । સમુદ્ર કી તરહ મર્યાદા – પાલન મેં ંસકી ંહ દશા હૈ કલ આનન્દ ંર ંશ્વર્ય રૂપી નદ–નલલયો ંસમેં ગલરતી હૈં, પર ક્યા મજાલ કલ વહ જરા ઢી મર્યાદા કા ંલ્લંઘન કરેં ।